

EDINOST
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtkih in sobotah. Zjutranje izdano iz haja ob 6. uri zjutraj, vederno pa ob 7. uri večer. — Območno izdane stane: za jeden mesec L. — 20, izven Avstrije L. 1.40 na tri meseca . . . 2.80 na pol leta . . . 5.— na vse leto . . . 10.— Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemijo oziroma.

Pozamične iteklice so dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nđ., izven Trsta po 3 nđ. Sobo in rečerno izdano v Trstu 4 nđ., izven Trsta 5 nđ.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Radikalni velikošolci in narodna stranka.

Z Dunaja nam pošiljajo sledeči dopis, katerega v razjasnenje pojmov na željo priobčujemo, toda z izrečno opombo, da prepuščamo vso morálno odgovornost gospodu dopisniku:

„Vremena Kranjem bodo se zjasnile*, — pel je Prešeren, zato nanje Slovenci zaupno in potrpežljivo čakamo. Kadar pa nam hoče kdo prižgati luč čiste resnice, ki naj bi pokazala jasno vse vzroke teh še vedno temnih vremen: našo popustljivost in prenajivno pošteno postopanje napram vsikdar perfidnim in sebično lokavim nasprotnikom, — našo nedoslednost v zasledovanju svojih narodno-gospodarskih vzorov, — našo nejasnost pojmov, neodločnost, polovičarstvo i. t. d. — tedaj pa planejo nekateri pravi rodoljubi na svoje junaške noge s krikom: „Netaktnost, — disciplina se ruši, — proč z radikalizmom!“

Slovenci se namreč še vedno nismo povspeli do stališča, ko se kritika ne smatra za sovražno napadanje, do stališča mejsebojne iskrenosti in odkritosčnosti; še vedno se vzgaja vera v posamezne „avtoritete“, katerim se baje mora brez pogojno klanjati vsakdo: — le nekateri smejo misliti, — govoriti in delovati, „plebs“, masa pa drži v pokornem strahu in oboževanju jezik za zobni! — „Takt“, — „disciplina“, te slovki naj pokrivate vso našo političko nezrelost. Se li mogo potem zjasniti temna vremena?!

Na shodu zaupnih mož se je nazivala odločna, jasna, dalekovidna beseda nekaterih vrhov mož, ki so hoteli na najkrajši način zavesti slovensko zavoženo politiko v praviti, izvajajoče kričanje, — dā, celo v tujino so se pošiljala smešnila poročila o njihovem postopanju. Je li bil to tudi takt? — Nā, i to iskrenega rodoljuba ne ostraši. Kritike si ne pusti prepovedovati od nikogar. — Emancipacija od priseganja na avtoritete se baš po shodu zaupnih mož širi in širi; jedno glavnih ognjišč odločnega odpora pa je med Dunajskim velikošolstvom. Že v svojih resolucijah je izrazilo marsikatero grajalno besedo o „taktiki popustljivosti“, ki rodi redno le „popolne neuspehe“; izrekalo trpko grajo, da je vodstvo lastne stranke izdalo slovensko narodno dijaštvu na milost in nemilost Mahničeveom; zahtevalo pristojega mesta v organizaciji stranke, glasno tirjalo ljudskih taborov pa odločno pozivljalo, naj se že vendar jedenkrat razvije jasen, slovanski program z vrhovnim idejalom „zjednjene Slovenije“. V koliko se je poslej vsled „taktnega“ postopanja Ljubljanskega pravljjalnega odbora in njegovega plehkega

* Ako morem verjeti poročilu o „Trgjavovi slavnosti v Sudet. Post“, se je začel i mej Grškimi akademiki — „radikalizem“. Živelj.

Op. dop.

odgovora „radikalizem“ med nami še pomenuj, naslikam Vam o priliki.

Danes moram le konstatovati dejstva pri demonstraciji dunajskih radikalcev dne 18. marca v Katol. resorce proti izvajanjem v. dr. Ferjančiča, oziroma proti programu in načinu njegovega izvrševanja po narodni stranki. Tako priponorem vsaj nekoliko k razjasnjeni pojmov. Obžalujem le, da moram hkrat polemizovati z dopisnikom v „Slov. Narodu“ dne 23. t. m. z Danaja, ki je pokazal pri tem svojo mladeničko najivnost in dresovano servilnost G. — n. je, baš ostanoviti gimnaziske klopi, začutil nakrat strašno potrebo uprav otročje drzno napasti nekatere starejše kolege, ki so imeli toliko poguma in toliko neodvisnosti od katerih koli privatnih simpatij, da so — v hipni razburjenosti res ne čisto po Špispurgarskem (recimo: ribniškem) bon-tonu — izrekli svoje menenje o doslejšem „delovanju“ t. zv. narodne stranke in njenih vodij. Ako bi g. —

n. posebil le parkrat Dunajsko državno ali mestno zbornico, čel in videl bi, kaj je „demonstracija“ in bi ne napravljil v svoji značilni nervoznosti iz malenkostnih vsklikov: „oh!“ — „dvomimo“, — „kje je pa Ljubljana?“ — celih škandaloznih, žaljivih opazk*. Ker je pa baš v zgojen v žanjskem priznavanju avtoritet, smatra osebo drž. poslanca za posvečeno, nezmotljivo („Vesna“ bi rekla: za „bradatega papeža“), ki stoji izven kritike in kateremu se sme le najpokornejše vzklikati „tako je!“ — „izborn!“ — sebe pa za ničevnega pobiča, ki si mora vseh deset obližniti, ako ga doleti božanska sreča, da ga ogovori kak poslanec. Kaj hočemo! Tudi takih skopcev baje treba...

G. — n. pa naravnost fabulira trdeč, da je g. dr. Ivan Oražen „napadal narodno stranko“, češ, „da je odbila opravičene zahteve slovenskih akademikov od sebe“; pač pa je dejal govorik — ne v donečih fražah, pa tudi ne jecljaje! — da nasa stranka ne umre porabiti, pridobiti in vzgojiti svojega velikošolstva takó kot bratje Čehi, niti ga ne podpira v njegovih težnjah in željah, — dočim klerikalna stranka uprav sistematično organizuje svoje „značajne mladenice“. Napredno dijaštvu da z vso pozornostjo zasleduje politički razvoj v domovini, da je z navdušenjem pripravljeno podpirati narodno stranko agitatorškim potom, da pa stoeč na skrajnem levem krilu zahteva odločnejšega nastopanja doma in v drž. zborn od voditeljev svoje stranke, pa širšega jasnejšega, bolj slovenskega programa. Salonska politika ne zadostuje, bodimo najprej Slovani, potem Sloveni, bodimo v istini in javno narodni radikale, a ne samo mej širimi stenami in pri časi vina, — to so bile misli govornikove. In kaj mu je račil odgovoriti g. poslanec? Po idejalnih (ne rečem „donečih“!) uvodnih

tega bila je še bolehsa zbor onega smrtnega straha na Kaptolu, pa ni jo bilo tedaj misliti na svate. Tako sem mislil jaz dobra duša. Ali da! Samo treba videti, a jaz sem videl na svoje oči, Bog mi je svedok.*

„Kaj pa?“ planola ja Barbara.

„Sram me je celo praviti pred poštenoj žensko glavo to sramoto,* mahmol je brivec jezno z drenovko v zemljo. „Ali naj svet izve Nekega dan ravno v nedeljo šel sem skozi Kamena vrata v mesto. Vidil sem pred Krupičevim stebrom konja zelenko. Vrag! misil sem si, od kendar pa malijo gospodski konji „purgarsko“ travo. Da vidim. Hotel sem razbiti cekia pri Krupiču na drobne novce. Hajd v hišo, pa hvaljeni Bug! Ali, sosedi, tu je bilo kaj vidiš! Čista Dora na stolici, okrog pasu objel jo je — maloli Gregorjanec, pa čen in gač, kakor na pomlad maček; a Magda, svetinja Magda sedi in vse to gleda A? kaj velite! Fui! Sramote! Sedaj ste

besedah, s katerimi je menda zazibal v sentimentalno-elegične sanje celo francosko brado g. — na, izjavil je na naše začudenje, da se narodna stranka še le organizuje, da se pripravlja na tihem za veliko narodno akcijo, da ima večino naroda za seboj, da je z veseljem sprejela „ponudbo“ Dunajskega naprednega dijaštvja in da Mahničeva zvezda bledi. Hu, to je g. — nu imponovalo?! Nam radikalcem kar nič! Stranka, ki se na tihem še le pripravlja, ki se javno ne upa nastopiti s kandidatom, ki je s svojim rudimentarnim programom prehvaležna tarča posmehu in karikovanju nasprotnje, že dolgo vrlo organizovane stranke z jasnim načrtom in logično-doslednim postopanjem, stranka, ki z vsemi svojimi naredbami in započetji le stopica za sličnimi v taboru potitskih nasprotnikov in izgublja postajanko za postajanko, ta da ima še večino za seboj?! Dal Bog, da je tako; pri dolenskih volitvah tega nismo zapazili!

Ako je masa še antimalničevska, pač ni to zasluga današnje narodne stranke, zlasti pa ne Ljubljanske advokatokracije, ampak le zavednosti zdravega naroda in nekaterih skromnih, večinoma malomestnih, obmejnih in izvenkranjskih rodoljubov. V koliko se pa vpoštevajo interesi Dunajskega velikošolstva, pokazalo se je menda dovej z odgovorom osrednjega odbora narodne stranke. Se vē, usluže, ponudbe* se povsed rade sprejemajo! Za protiustupe dajo „Sava“, „Slovenija“, „Radogoj“ in „Podp. draštro“ vedno dovej prilike. Torej — demo vidiš, gdje je vera!

Samo smejeti se moramo torej najivni opazki mladeničkega entuzijasta g. — na, da je „graje vredno, ker se je peščica radikalcev držila (!) uprizoriti demonstracijo“, in lažniji trditvi, da „se je čulo ostro (!) obsojanje (!) ne le mej tretno (?) mislečim dijaštvom, ki stoji za praporom narodne stranke, ampak tudi od strani došlih gostov“. Mi nismo ne le čuli nobene demonstracije, nego le par vzklikov, še manj pa kakega obsojanja. „Trezno misleč!“ so lepo molčali in se le še nesmrtno blamirali z govorancijo na gospoda, „ki govoré s samim gosp. cesarjem“. — Govoričenje o „ogromni večini“, „trezno misleč!“ napram „predznaemu oktetu“ (!) pa se osmeša samo najbolj z dejstvom, da je že naslednjega dne zmagal g. dr. Oražen, kandidat „oktetu“ in bil izvoljen predsednikom „Slovenije“! G. — n. število Vaših blamaž se z leti decimuje!

Konečno še moramo protestovati proti zares satansko zlobni nekolegialnosti in denuncirju orstvu napram g. Ž. Sram Vas bilo! To je pač — takt!? — Sramujte se pa tudi svojega hlapčevskega moledovanja in tavanja; prost, zaveden akademik ne prosi nikdar odpuščanja, pa takisto odklanja od-

čelo! Ali jaz jima bodem veliki kum. Z Bogom!* Na te besede skočil je Čokolin, pa odšel hitrim korakom proti gori.

(Dalje prih.)

Kamniško pismo.

III.

„Ako ste piši psu na rep — zavili.“

Najboljši dokaz za resničnost tvojih besedil je, tako pravijo, ako se jim prizadeti o dōve. No, vidite, gospod uredušnik, tako se je zgolilo in to me bolj veseli, kakor bi mi bili dali! Vi za moje zadnje pismo cel — počea groš. In kako se je odzval nekdo? Čuje in strinje omikanosti tega sveta: zapisal je pod poslednjo vrstico psovko le-tečo na moje osebo, gotovo z namenom, dati svoji jezici duška, kakor tisti glagavec, ki je skrivaj vrgel blata na steno hiše istega, ki ga je po zaslugu zlasal ...

Oglas je račun po tarifu v pettu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava raznih vestic. Podana osmernica in javnorazvala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se posiljajo uredušniku: ulica Caserma et. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne spravljam. Rokopisi se ne vredaju.

Naravnino, reklamacijo in oglase sprejema ustanova upravitelja ulica Molino približno hiš. 3, II. nadst. Odprtje reklamacije so proste poštnine.

„Edinosti je moe!“

govornost satisfakcije po takih gospodih kot je g. — n!

Gotovo bi se niti ne obregnili na omenjeni dopisi, aka bi ne vedeli, da ga je „S. N.“ in njegovo ozadje s praveato naslado prineslo, hoteč dati s tem novo brez naprednemu dijaštvu. V koliko so taki napadi častni in iz taktičkih ozirov lastne stranke koristni, sodi lahko vsakdo. Mi pa izjavljamo, da se imena „radikalci“ ne sramujemo ter da nas priimki, oziroma „neslane zabavljice“ kot „znoreli dijaki“, „nezreli mladeniči“ kar nič ne mora, pač še obljubujemo, da hočemo biti nadalje še pridnejši v učenju svojih veš, pa konfuzne politike Ljubljanskih „mož“, da pridejo čim preje s svojim „evangelijem“ mej narod. — Če li bodo potem sedanji „može“ še — „papeži“, jako dvomimo, bržkone, da ne!

Y-Z.

DOPISI.

Črnikal, začetkom aprila 1895. (Izv. dopis.)

V „Edinosti“ se je oglasil dopisnik, ki hoče za vsako ceno braniti našega nadžupana in — njegovo premodro soproga. Lahko bi sicer rekli katero o uplivu poslednje, ali nočemo, ker menimo, da ženske ne so sudi v javne polemike.

Gospod dopisnik iz Dekani očita dopisniku iz Kopra laž, ker je poslednji trdil, da je bil župan se svojo soprogo na veselici „Legini“ v Kopru. Ali naglasiti moramo, da osebe, stanjuje v hiši gosp. Zupana, trde odločno, da je bil župan res na Legini veselici, in se je koparski dopisnik morda zmotil le glede dneva, ko je bila omenjena veselica. In ker je že župan branitelj razpisal velikodušno nagrado 1000 gld. onemu, ki dokaže, kar je župan očital koparski dopisnik, nadejamo se, da bode upliv branitelj županov na to, da poslednji res ostane mož beseda ter da podari onih 1000 goldinarjev družbi sv. Cirila in Metoda.

Dopisnik iz Dekani povprašuje dopisnika iz Kopra, kaj da je ta-le koristil se svojim dopisom. Na to bi bilo odgovoriti, da je koristil s tem, da je opozoril ljudstvo, kje da ima naš nadžupan svoje prijatelje.

Dopisnik iz Dekani naglaša vidno zadovoljnostjo, da je bil gosp. nadžupan vpravšnega dne 18. februarja na komisiji pod Črnikalom. To me sili, da nekaj spregovorim o tem. Gosp. dopisnik naj bi bil vsaj povedal, čemu je gosp. nadžupan pozval na to komisijo podžupana sel Črnikal, Loka, Brezovica, Podpeč, Praproč, Zazid in Rozar. To se je zgodilo radi poprave mostov pod Črnikalom na cesti iz Predioke. Leto dni je že minolo, odkar se je porušil jelen mostov, a se le pri tretji komisiji so sklenili razglasiti v cenjeni „Edinosti“, da bode javna dražba

Iz tega slučaja lahko izprevidite, kako nevarno je biti satirik, oziroma, kako nevarno je o naših dneh govoriti pristno resnico. In vendar se mi niti ne more dokazati, da bi bil jaz v svojem poslednjem pismu meril na kake svoje ožje rojake in čudno, iz te psovčice pod poslednjo vrstico mojega poslednjega „Kamniškega pisma“ bi se dalo brez ovinkov sklepati, da je pušča nekam zadela, kamor niti merila ni. No, dobro!

Ali veste tudi, gospod uredušnik, da izpoznam eddalje bolj silno potrebo slovenskega satiričnega lista, lista, ki bi se svojimi puščami ne samo zabaval in skribel za smeh svojih čitateljev, marveč, ki bi tu in tam malo zgrabil in zrahjal. Kniti vse je tako nekako „verjampt“ in takozvan „Vertuschungssystem“, ki vlada sedaj na dolgo in široko po svetu, pač ne služi v zboljšanje tega splošnega močvirja. Za boga, kako mora že res biti zavojeno na vseh tarih, aka se

PODLISTEK.

37

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pričovest XVI. veka.

Spisal A. Šenová.

VI.

„Je li možno?“ zaobjejala je ščepetelica (kramarica).

„Kaj gizdaya Dora?“ prašala je izvedljivo Freyevka.

„Dà, Dora, Dora, Krupičeva Dora. Mene in mojo beracijo je odbila. Premlada je, pravi. Seveda, gospodstva se jej hoče. Zdrgnola bi si fino kožico kot mojsterica. Sedaj?

— Sedaj je dobro, sedaj je dobila gospočine, sedaj, bojim se, boda kmalu prestara. Jaz ubožec, kakor sem pošten in vsak božji stvor poštenim smatram, rekej sem, ko mi je oni pot pred nosom vrata zaloputnola bila: Kaj hočeš, Grgec, ni ti sojena, najbrže se vriva skrivaj kak nastavniški (mojsterski) sin. Vrh

za popravo teh mostov dne 4. marca t. l. v občinski pisarni v Dekani. In res je prišlo dne 4. marca ljudi k nadžupaniji z namenom, da se vdeleže dražbe. Toda dražbe ni bilo, ker so se izgovorili možje v občinskem uradu da ni načrta doma, da je v Poreču. Ali ni tako postopanje v veliko škodo ljudstvu, ki na tak način brez potrebe trati svoj dragi čas? Na to naj nam odgovori gospod dopisnik iz Dekani?

Radi pa beležimo izrecno priznanje g. dopisnika iz Dekani, da je naš župan pomajkljiv v narodno-političkih ozirih. Mi bi pa rekli, da ni kos svojih nalog tudi v drugih ozirih, dasi že šesto leto sedi na županskem stolu. Dognali smo n. pr., da je rešitev utoka proti zadnjim občinskim volitvam že došla občinskemu uradu od visokega c. k. namestništva ter da je ovržena volitev I. razreda, a še danes nimamo ničesar v rokah. Ali je to pravilno, gosp. dopisnik iz Dekani?

Jeli mar gosp. nadžupan uvel slovensko uradovanje? Žalostjo moram priznati, da se v našem občinskem uradu uraduje italijanski. In to je zasluga sedanjega tajnika, o kojem pravi dekanski dopisnik, da je škoda, da ni nekojiko mlajši. Mi pa menimo, da bi bil čas da bi šel v zasuženi pokoj.

Ker so razpisane volitve v deželnem zboru, zatrdil je dekanski dopisnik, da se hočemo boriti z vso vztrajnostjo. Teško da bi veljalo to tudi za našega gosp. nadžupana, kajti on je vedno isti, kakoršen je bil pri zadnjih državozborskih volitvah — volitve so mu deseta briga. G. dopisnik naj le poišče št. 117 „Edinstvo“ od minolega leta. Tam najde dopis „Iz Podloške fare“; na ta dopis pričakujemo se danes odgovora.

Cuk.

Političke vesti.

Memento poljskim poslancem. Slovenskemu Narodu* javljajo iz Grada: Poljski vseučiliščniki so postali poljskemu klubu petecijo, s katero roté poljske poslance, naj glasujejo vsi kakor jeden mož za proračunsko postavko glede gimnazija v Celju, češ, da Slovencem storjena krivica bi se mogla masčevati na poljskem narodu*. Jednake petecije dopolnijo vseučiliščniki z vseh drugih vseučilišč. Petecija da je načrila na poljske poslance kako veliki utis in bodo razpravljali o istej po Veliki noči.

Veseli nas sicer — kojega Slovence ne bi veselilo? — to poročilo, ali naš skeptičizem nam ne dopušča, da bi se mogli nadjeti, da bi poljski sebičneži hoteli uvaževati ta memento poljske mladine. Gola resnica pa je, da se utegne danes ali jutri hudo masčevati na narodu poljskem dejstvo, da so njega zastopniki vsikdar iskali prijateljev med sovražniki, a da niso nikdar kazali prave zmisli za želje in potrebe svojih skravnih bratov. Prijateljstvo nemško do Poljakov je od danes do jutri, ker ne izvira iz srca; na drugi strani pa delajo poljska gospoda dosledno na to, da ginevajo v naših njih sorodnih srečih simpatije do njih. Tako bi se moglo res dogoditi, kakor menda slušijo poljski vseučiliščniki, da bodo imel narod poljski mnogo sovražnikov in nikjer prijateljev.

Volilna preosnova. Izstop poslance Dipavljija iz pododseka za volilno preosnovu je velevažen čin, kajti ta poslanec uživa tolik ugled med konservativci, da niti ni misliti na večino za volilno preosnovu v poslanski zbornici, ako je Dipauli obrne

sliši na desno in levo „mašiti, le mašiti!“ Gospoda, kaj pa bo konec tega večnega „potajevanja“? Vzdramite se vendar, spoznajte se vendar in ne jemljite mi v zlo, da Vam to zakličem baš — jaz, jaz, ki sem Vam v želodcu od jutra do večera! Verujte mi, meni je znano, na kaki bolezni boluje Vaša „morala“ in dolžnost mije, Vas ozdraviti radikalno in če se temu protivite z vsemi najmožnejšimi psovkami! In da Vas ozdravim, na to se zanesite, ker Vam želim dobro, ker Vas — ljubin!

No in zdaj, gospod urednik, preklicem svojo besedo, da nočem postati satirik — da, poslej hočem biti satirik, iz jednostavnega uzroka, ker se mi moji ožji in širji rojaki — smilijo.

Vem dobro, da vzbudim se svojini pismi velik srd po domačem tabornu, ter da postanem še mnogo bolj, ko doslej, objektivno zamoreš opazovati vso to pomilovanja vredno kolobocijo in

hrbet. Mnogo poslancev iz konservativnega kluba se je tudi res že izjavilo solidarnimi z Dipaulijem, in hočejo baje celo prisiliti Hoherwarta, da odstopi, ako ne odneha v svojem nasprotovanju proti znanemu predlogu imenovanega tiroškega poslanca v prilog zagotoviti volilne pravice petakarjev.

Oficijszni listi zatrjajo sicer, da položaj v pododseku nikakor ni kritičen ter da pododsek zdatno povspeši svoje delovanje po velikonočnih praznikih, ali kdo ne ve, koliko je verovati takim oficijsznim zatrdirilom, ko jim gre za to, da skrijejo rano, ki se je odprla.

Občinske volitve na Dunaju. Dne 4. t. m. je volil prvi razred. Izvoljeni so bili dva liberalca pa jeden antisemit.

Železnična Skofjaloka-Razdrto-Di-vača. Dne 4. marca je bila pri ministerstvu predsedniku knezu Windischgraetzu deputacija odposlancev gorenjskih in notranjskih občin, ki je izročila istemu spomenico glede gradbe železniške proge Škofja-Loka-Razdrto-Di-vača in proge skozi Vipavsko dolino v Gorico. Ministerstveni predsednik je obljubil storiti kar moč. Deputacijo sta predstavila poslanca dr. Ferjančič in Globičnik.

Cerkveno politička preosnova na Ogerskem. Poslanska zbornica Ogerska je odložila svoja posvetovanja do 23. t. m. Dne 25. t. m. prideta zopet na dnevni red zakonska načrta o recepciji Židov in svobodnem izvrševanju vere. Pri sedanji sestavi te zbornice ni dvomiti, da ne bude vsprejela teh načrtov, kakor ju je vsprejela prvkrat. Kaj pa potem, ako magnatska zbornica ne bude hotela odstopiti od svojega sklepa? Potem bude ministerstvo Banfičeve stalo tam, kjer se je izpodtaknil Wekerle.

Različne vesti.

Imenovanja pri pošti. Poštнимi asistenti v področju tukajšnjega poštnega in brzejavnega ravnateljstva so imenovani poštni vežbeniki: Karol Schorrer, Rudolf Vitek, Viktor April, Hugo Hreglič, Josip Simzig, Fran Petrašek, Angelj Achtachin, Edvard Burian, Fran Dose in Julij Eržen.

Volilno gibanje. Priporočamo našim soščenjem, da povsodi obrnejo vso svojo pozornost volilnim listinam, kajti od sestave istih je po velikem delu odvisen vspeh ali nevspeh naše stranke. Opozarjam jih torej, da ali sami prepišejo volilne liste, ali pa da jih dajo napisati, ter da potem takoj opozore občinsko oblast na morebitne pogreške. Pomote ali pomanjkanja v listah morajo se popraviti; in ako občinska oblast ne bi hotela storiti tega, pritožiti se je na okrajno glavarstvo in eventualno tudi dalje. Najnikdo ne čeka zadnjega trenotka, ko bodo liste razložene v občinskem uradu, ampak potruditi naj se tjakaj čim preje ter stori naj kakor rečeno. Ne odlasačmo na jutri, kar lahko storimo danes!

Kakor se nam poroča od povsem zanesljive strani, začobilna je italijanska agitacija v okraju Bujskem že takov značaj, da žali podaniško zvestobo dežele istrske, torej je v navskrižju z dolžno lojalnostjo do države in dinastije. To agitacijo širijo celo že — kmetice. Tako je neka ženska z Bujščine nagovarjala posestnika Matijo Veskoša iz Puča, občine Pomjanske, naj le glasuje za Italiane, kajti če pride pod Ital-

je treba, kako lahko bi si človek igral s takimi ljudmi, katerim je večno dolg čas in ki se slastjo obero vsako koščico, ki se jim vrže, ob vrčku piva ali ob kozarem vina!

Kakor mariojete ima jih lahko na vrvici in se raduješ, motreč pojave njihovih strasti in slabosti. Kakor jih hočeš izpoznavati, po kateri strani jih hočeš postavljati na poskušnjo, takovo snov pak jim daš, da jo „obravnavajo“ po gostilnah. Danes jim preskrbiš kako „ljubezenško zadovo“ (nimo grede rečeno, je to zanjo najtečnejša hrana), jutri zauneseš med nje kako drugo „interesantno vest“ — vedno ti v potu svojega obrazu delajo na to, da ne ostane v njihovih očeh niti iskrice dobrega imena na tebi. In ti si ustvaris „iz navade sistem“ in predno se ti rojaki zavedo, so — na pravem potu!

Glavna reč je, da se postaviš na nekove višek, raz kateri objektivno zamoreš opazovati vso to pomilovanja vredno kolobocijo in

lijo, ne bode nam trebalo plačevati davkov. Ali ste čuli italijanske prednoscnosti, ki spodkopuje v nevednem ljudstvu čut zvestobe do cesarja ter vceptja v sreča strup — nagega izdajstva. — Pod Italijo da ne bi plačevali davkov, pod tisto lačno Italijo, kjer je že zavladalo neopisno siromaštvo vsled silnih in neznotnih državnih bremen, kjer vladajo grozne bolezni kot posledica — lakote? Le tako naprej, italijanska gospoda: bolj ko boste divjali in prekorčali meje dozvoljene agitacije, tim preje mora priti dan, ko se uverijo naši odločilni krog, da imajo tu doli posla s propovedniki — veleizdaje!

Pogreb Dragotina Martelanca. Kar je odličnega v tržaški okolici, vse je prihitelo ali poslalo svoje zastopnike včeraj v Barkovlje, da izkažejo poslednjo čast pokojnemu Dragotinu Martelancu; vse je prihitelo, da zasadni na ta sveži grob nevenljivo cvetko srčne hvaležnosti. Dasi nam je srce vstrepecalo v britki boli na tej žalostni poti, vendar smo občutiši nekako tolažbo, videč dolgo, nepregledno vrsto žalujočih. Ta soglasni pojavy žalovanja po vzhlednem pokojniku, utrdil je v nas blažino vero, da nasa okolica še ve, kje je iskati — prijateljev. Prihiteli so množice, da počaste blaženi spomin na blagega moža, a s tem so počastile tudi — sebe, dokazavši, da še ni zamrla med nami najlepša čednost — hvaležnost do narodnih dobrotnikov.

Pri pogrebu so bila zastopana — kolikor smo si mogli zabeležiti v naglici — nastopna društva: Politično društvo „Edinstvo“, Slovanska čitalnica, „Tržaški Sokol“, „Delavsko podporno društvo“, „Posojilnica in hranilnica“, „Kmetijska in vrtnarska družba“, „Slovansko pevsko društvo“ in pevsko društvo „Kolo“ — vsa ta se sedežem v Trstu; nadalje so bila zastopana nastopna okolišanska društva: „Adrija“ v Barkovljah, „Zarja“ v Rojanu, „Obroto in konsumno društvo“ v Barkovljah, „Pogrebeno društvo“ v Barkovljah; „Konsumno in posojilno društvo“ v Rojanu, „Slava“ pri Sv. Mariji Magdaleni, „Velesila“ v Škednju, „Hajdrih“ na Proseku, „Danica“ na Kontovelju, „Pevsko in bralno društvo“ na Občinah. Posebno častno so bili zastopani rodoljubi od Sv. Ivana.

Krasne vence s primernimi napisi pa so položili na krsto nastopna društva: „Adrija“, „Obroto in konsumno društvo“, „Arimatejsko društvo“ v Rojanu, „Konsumno in posojilno društvo“ v Rojanu in „Slovansko pevsko društvo“. V sprevodu so nosile vence okoličanke v divnokrasnih narodnih nošah. Zdrženi pevci pod vodstvom g. Ražma so peli žalostinke pred hišo žalosti, medpotoma v sprevodu, v cerkvi in na pokopališču. Zlasti je bilo petje v cerkvi toli pretresljivo, da se je jasno izražalo na licih vse množice, kar so občentila srca. Ko je vsa množica dospela na širno pokopališče, napolnilo se je isto populoma. Ko je velečasti gospod župnik Črnec izhlitečim glasom in solzami v očeh dovršil cerkvene molitve, zaroslo je slednje oko in vroče molitve so se dvigale iz vseh src za dušni mir pokojnika.

Ker je predsednik političke društva „Edinstvo“, g. Mate Mandić, bil odsoten na Dunaju, poslal se je ob odprttem grobu tajnik tega društva, g. Makso Cotič iz dne duše prihajajočimi besedami od najdelavnejšega obornika in sotrudnika na narodnem polju. Z besedami, kakoršne more nare-

na katerem višku se prizadeta množica ne more dotikati tvoje pravice do obstanka, katerega ti želi tako odkritočeno, kakor svojim škornjem luknje . . .

In zdaj si pomislite, gospod urednik, dejstvo, ako v našem slavnem in krasnem Kamniku poleg Kneippovega zdravišča postane še tudi nekakov sanatorium Martialem*, kako bode rastla slava slovenskega Ischla in kako hvaležni mi morajo — s časom seveda! — postati moji ožji in bogme, tudi širji rojaki. Mej tem, ko bodo prali Kneippovci svojega rojstva bele podplate ondi v hladnih roscicah zdrave Bistrice, pral bi jih jaz z roscicami svoje satire in tako bi po vseh plateh svojega bitja zdravi vračali se iz Kamniških toplic, z živim namenom, v bodoče zopet priti*.

Vse bode drlo k nam kot na kako bojjo pot in za „pildke“ in „glavne odpustke“ bomo gotovo skrbeli po svoje. — —

kovati le — srce, naslikal je v kratkih potezah neizmerno ljubezen pokojnega Martelanca do svoje rodbine, do drage domovine slovenske in do milega naroda, neumorno delavnost pokojnikovo in njega zlati značaj, kakoršnega je kazal toli v javnem, toliko v zasebnem življenju. Pozival je navzoče, naj se skažejo hvaležne duhu pokojnika s tem, da posnemajo njega vzvišeni vzgled, kako nam je ljubiti domovino, kako tudi trpeti za njo, ako treba. In ko se je, zaključuje, poslednji krat poslovil od pokojnika, solzil se je govornik in solzili so se — vsi drugi z njim. Potem je še zadonel zadnji pozdrav iz grl pokojniku otroško udanih pevcev in ostavili smo kraj miru, kjer nepozabni Dragotin Martelanc sedaj sniva večno spanje, britko zavestjo v srečih, da smo položili v to črno zemljo — zaklad okolice tržaške!!

Ali uverjeni smo, da milostljivi Bog dočasti, da bode vsikdar in vedno plaval nad nami duh njega, ki smo ga toli ljubili v življenju, in da nas bode spomin na tega našega ljubljencev bodril k plemenitemu in idealnemu delovanju — za dom in narod!

O shodu v Hrušici prinesemo prihodnji torko o ohisno in zanimivo poročilo, ker nam danes nedostaja še nekajih podatkov. — O tem shodu lužijo naši nasprotniki, da se kar kadi. Toda mi se nočemo prepričati s temi lažepisi niti o tem, koliko je bilo udeležnikov, niti o ukupnem vspehu shoda. Nam zadošča, da se je na shodu zbralo mnogo več volilcev, nego so pričakovali naši tamošnji pravki sami; da so bili volilci jedne misli in jedne želje, da so navdušeno pritrjevali govornikom, da so bile resolucije vsprejete soglasno, da se sloga, ljubav in jedinstvo nikačilo ni z jedno samo besedo, s kratka: da so sklicatelji shoda dosegli veliko veči vspeh, nego s to mogli pričakovati sami.

Na shodu je bilo po soglasni sodbi navzočih najmanj 1500 oseb, samih zrelih in zaresnih mož. Mi smo torej povsem zadovoljni z vsphem shoda v Hrušici; a da je bil mnogobrojno zbrani narod vesel, oduševljen in zadovoljen, to nam mora pritrditi sleherni nepristranski. Ljudstva pa je bilo na shodu iz vse občine podgrajske in mnogo iz sosednjih občin Materija in Jelšane. Posebno odlično je bila na shodu zastopana velečastita duhovščina. Navzoči so bili vsi duhovniki iz občine podgrajske: župnik-dekan Anton Rogič iz Hrušice, župnik v Munah Fran Ryšlavý in kapelani Ante Stemberger iz Podgrada, Ant. Požar iz Pregarja in Šifrer iz Hrušice. Nadalje iz materijske občine: župnik iz Vodic Jurij Dolžan, kapelani Anton Zajec iz Slijeva, M. Markič iz Golca in Ignacij Počivalnik iz Brezovice. Živel!

Škofova okrožica. V tukajšnjem listu „Il Popolo“ citamo okrožnico, kojo je izdal naš presvetli vladika z ozirom na predstoječe volitve v Istri. Temu spisu je poznati, da je bil sestavljen pod utisom krika italij. glasil proti naši duhovščini, kar pripoznava tudi omenjeni list naglašuje, da ne mine dan, da ne bi izvestni listi donašali člankov proti temu ali onemu duhovniku, da je namreč v narodnem pogledu preoster. Najhujšo zlo pa da je to, da se vse obtožbe obračajo proti škofjskemu ordinarijatu.

Prevzeti vladika izjavlja najprvo, da neče nikakor kratiti duhovnikom njih državljanskih pravic in zlasti volilnega prava, ali priporoča jim, da naj se nikar ne postavijo

Zdaj bi pa rad zнал, kaj mislita danes o meni moj ljubljanski in dunajski kolega. Hm, ona se lahko smejeti, ko nista znana! Izza trdnega zidu je lahko s topom streliati. Toda zanašam se, in v zlasti na ljubljanskega tovariša, da mi prideta ob „bridkih urah“ na pomoč — trije jih potem že bomo! No, veseli me, da se še nahaja nekaj satirskih fantov na domači vasi; le primimo se pogumno okoli ramen in tako: v boj za domovino! Kaj se brigamo mi za „odmeve“, ki jih probuja naš strel; gotovo bi izvestni krogji rajši da molčimo, češ, delamo zdražbo; mi smo si svoje dobre stvari v sesti in tako — punctum! Sedaj Vam podam od daleč svoji roki v pozdrav in Vama želim vkljuno srečne rudeče piruhe!

Vajin

Vinko Dobrin.

na čelo hrupni agitacijski ali oni stranki v prilog, pač pa naj dajejo dobre svete le onim, ki jih za to naprosijo. Škof prepoveduje izrečene vsakoršne agitacije s propovednico dolj ali izpred oltarja.

Odkrito budi povedano: ta okrožnica nas je osupnila. Kolikor mi poznamo duhovščino v škofiji tržaško-koperski, lahko rečemo, da so vse tiste tožbe laških listov o agitaciji v cerkvi zgolj zlobna izmišljotina, koji je le ta namen, vzkratiti duhovniku pravico do političkega delovanja — z u n a j c e r k v e , do kakoršnega delovanja ima pravico najbornejši siromak. Duhovnik ima državljanke pravice kakor vsak drugi, ali te pravice so iluzorične, ako jih ne sma izvrševati. — Istotako odkrito srčno moramo izjaviti, da nikakor ne moremo soglašati z menjenjem okrožnice, da pri volitvah po Istri gre le za korist te ali one stranke, ampak, kdor pozna našo italijansko stranko, ta ve, da gre tu tudi za koristi, k i s o v t e s n i z v e z i s p o k l i c e m k a t o l i k s k e g a d u h o v n i k a . In zato se pridružujemo tudi mi vskliku „Naše Sloge“: „Pastirji naj bi torej mirno gledali, ko jim volk o v e k o l j e !“ Slednjič moramo izjaviti svoje začudjenje, da se slične okrožnice do duhovščine izdajajo ravno tam, kjer so duhovniki v nasprotju se stranko, k i n i s l o v e n s k a ! Kjer pa si stojita nasproti Slovence proti Slovencu, tam pa še nismo čuli — in menda nas spomin ne var — o taki okrožnici.

Gorški župan in pa ulični pometci. „Soča“ je dozvala, da je velmožni župan dr. Venuti zagazil v velike zadrege vsled svojega drznega čina z uličnimi pometci. Dobil je „od zgoraj“ po nosu, od koder so mu dali razumeti, da ne bodo mirno gledali takega nestrpnega izvajanja Slovencev. Dva pometca slovenske narodnosti sta baje že zopet sprejeta v službo. — Po Gorici razširil se je ta-le dovitip: Lahi strašno ljubijo vse, kar se da iztisniti iz Slovencev. Zato je oče župan poklical zaupno četo svojih ljubili Krnjelov, da bodo pobirali po ulicah — slovensko blato!

Dober tek! Poročajo nam iz Podgrada, da je dan volilnega shoda v Hrušici lazil po podgrajskem okraju znani Martinovich, urednik zloglasnemu „Giovine Pensiero“, ki list je nedavno jednostavno faksifikoval manifest hrvatskih in slovenskih poslancev. Cicerone pa mu je bil znani agitator proti zaslužnemu Slavoju Jenku, gospod Fran Marotti. Dragi Frane, čestitamo! Vam na taki družbi!

Umeten sklep. Glavno ravnateljstvo za javno dobrotvorstvo je te dni v svoji seji vsprijelo jako umeten predlog, kateri je naperjen proti zlorabljenju javnega dobrotvorstva. Doslej je bila namreč tu v Trstu navada, da so se delile miloščine v mestni ubožnici ob določenih dnevih. To okolnost so seveda zlorabljali profesionalni prosači, v tem ko zares potrebne, beračenju ne navajene osebe niso doble nicesar. Komisija, ki je delila denar, seveda v velikem navalu prisilcev ni mogla razsoditi, kdo je zares potreben, in kdo ni. Delila je, dokler je bilo kaj, a vedno je ostalo še lepo število proračev — s praznimi rokami. Le-ti so zaradi tega vselej godrnjali, nekateri celo prokljnali — v čast spomini pokojnega dobrotnika in zapustnika! Odslej bode to drugače, kajti glavno ravnateljstvo za javno dobrotvorstvo izreklo je trdno svoje prepričanje, da bodo v bodoče dobrotniki in zapustniki sami skrbeli za to, da se odpravi to obžalovanja vredno stanje s tem, da se denar razdeli med resnično potrebne rodbine in osebe, katere pozivajo članovi dobrovorne družbe, in pa, da se odpravi deljenje denarja ob določenih dnevih.

Izlet v Dalmacijo. Iz Divače prejeli smo danes nastopni dopis: Danes 5. aprila o 5. uri zjutraj peljal se je skozi Divačo vlak z Dunaja v Pulj s kakimi 50 člani poslanske in gospodske zbornice. Med njimi je bil od Hrvatov in Slovencev jedini prof. Vekoslav Spinčič. Opazili smo pa med ostalo gospodo tudi rodoljubivega češkega grofa Harracha z Dunaja. Danes — 5. aprila — ostanejo poslanai v Pulju od 7. do 10. ure, potem pa se odpeljejo na parniku „Vorwärts“ naravnost v Gruž-Dubrovnik, kamor dospejo jutri zjutraj, popoldne pa v Kotor. V nedeljo dospejo v Splet, kjer si ogledajo mesto, za Spletom si ogledajo Šibenik. Od tu od-

potujejo na večer proti Reki. V pondeljek si ogledajo Reko in Opatijo, a na večer se odpeljejo posebnim vlakom v Trst, kamor dosežejo ob 9. uri in 10 minut zvečer, da naslednjega dne prisostvujejo spuščaju v morje nove ladje „Habsburg“.

I Zadra smo prejeli sinoč nastopno brzojavko: Postance-izletnike je pričakovala velika množica z namestnikom in županom na čelu.

O Josipu Cimpermanu, slovenskemu pesniku, je predaval profesor dr. Karol Glaser prošlo soboto v Slovenski Čitalnici v Trstu. Vrštil je g. predavatelji Cimpermana in Levstika med zastopnike zdravega realizma, torek nasprotnika svetobolja, kakoršno je Stritar uvedel v slovensko književnost. V sonetih je Cimperman prvi mojster, popularen pa ni postal, ker ima v vsem pesnikovanju pretežko, nekako prenmetno obliko. Podal je govorik vse značilne vrstice ter žel od poslušalcev zaslužene obile polvale.

Darovali so namssto strelni u „Tržaškemu Sokolu“: dr. G. Gregorin eden gld. Pretner Tugomir 1 gld., Pretner Radomir 50 nov., Nehrony 1 gld., Černe 1 gld., Skrdla — 1 gld., Prelog 1 gld., Stepančič N. gld. Živili!!!

Kmetijska predavanja. Minole nedelje je predaval v Pomjanu potovalni učitelj kmetijstva g. Alojzij Cotič, a pondeljek popoldne v Krkavcih. Na obeh krajin zbral se je lepo lepo število ukaženih kmetov, ki so pazno sledili zanimivemu predavanju iz vrstnega učitelja.

Predavanje v Slovenski Čitalnici napovedano za nočoj se prenese radi koncerta Ondričkega.

Ondriček v Trstu. Storili smo svojo časnarsko dolžnost, ko smo opozorili naše občinstvo na koncerta, katere je priredil sloveči unetnik, Čeh Fran Ondriček v Trstu. Objavili smo tudi odkritosrčno pohvalo, katera gré brezpogojno neprekosnemu virtuozu. Danes pa zabeležimo obžalovanjem, kako globoko je živila naše narodno čustvo prisotnost Slovana Ondrička v Trstu. Prepolhlevni smo da bi zahtevali, da bi bil Ondriček prijavil svoja koncerta 70.000 tržaškim in okoliškim Slovanom po slovenskih lepkah, toda pričakovali smo, da Čeh Ondriček vsaj priredi svojo navzočnost v Trstu tukajšnjim slovenskim listom — a varali smo se. Niti za prvi, niti za nočojnji koncert nismo dobili prijave. Ondriček koncertuje izključno za Italijane — vsaj tako sodimo po lepkah — a vendar velja slovenski denar baš toliko, kolikor velja v roki Lahov. Zalostno, da se Slovan klanja za denar tujcem in da za denar prezira svoje soplemenike! In baš takó, kakor v Trstu, postopal je Fran Ondriček v Gorici povodom svojega koncerta, katerega je priredil tam minilo srečo zvečer,

Iz Trsta nam pisejo. Žalostno je, kako malo spoštujejo svoj materni jezik celo nekateri taki ljudje, ki sede po odborih naših narodnih društev. Minolo sobote prišel sem u. pr. v neko poznano tabakarno, da si kupim smotko. Prodajalka je Slovenka. Takož za mano je vstopil neki gospod — dobro znanata oseba in odbornik nekoga slovenskega društva: „Bona sera! La prego, la mi impresti l'ombrella, vado in società, che gavemo seduta“. Razume se, da mu je tudi gospodična odgovorila italijanski, da namreč dežnik ni v dobrem stanu. In nato je je slovenski odbornik zakrožil — po nemški: Bei der Nacht ist jede Kuh schwarz!

In odšel je na to nemški in italijanski sami skrbeli za to, da se odpravi to obžalovanja vredno stanje s tem, da se denar razdeli med resnično potrebne rodbine in osebe, katere pozivajo članovi dobrovorne družbe, in pa, da se odpravi deljenje denarja ob določenih dnevih.

Izlet v Dalmacijo. Iz Divače prejeli smo danes nastopni dopis: Danes 5. aprila o 5. uri zjutraj peljal se je skozi Divačo vlak z Dunaja v Pulj s kakimi 50 člani poslanske in gospodske zbornice. Med njimi je bil od Hrvatov in Slovencev jedini prof. Vekoslav Spinčič. Opazili smo pa med ostalo gospodo tudi rodoljubivega češkega grofa Harracha z Dunaja. Danes — 5. aprila — ostanejo poslanai v Pulju od 7. do 10. ure, potem pa se odpeljejo na parniku „Vorwärts“ naravnost v Gruž-Dubrovnik, kamor dospejo jutri zjutraj, popoldne pa v Kotor. V nedeljo dospejo v Splet, kjer si ogledajo mesto, za Spletom si ogledajo Šibenik. Od tu od-

potujejo na večer proti Reki. V pondeljek si ogledajo Reko in Opatijo, a na večer se odpeljejo posebnim vlakom v Trst, kamor dosežejo ob 9. uri in 10 minut zvečer, da naslednjega dne prisostvujejo spuščaju v morje nove ladje „Habsburg“.

Proti Bismarckovanju na Štajerskem protestovali tudi občini Dramelj in Mihalovce Ptujskem okružju.

Z z podvetnike. V trgovskem pristanišču v Pulju se bode zgradil nov pomol. V ta namen odda se zgradba na javni dražbi, ki hodi dne 6. maja t. l. pri tehniškem oddelku tamšnje pomorske vlade. Pisane ponudbe poslati je omenjeni oblasti. Cena zgradbe je proračunjena po načrtih na 101.050 gld. 40 nov. Vadja je treba položiti 5.053 gld. Načrte more si ogledati vsekodne pri omenjenem tehniškem oddelku.

Pokušen samomor. 29letna Marija D., soprga bivšega Lloydovega kapitana, od katerega pa je ločena, zastrupila se je včeraj z glavicami žvepljenje, katere je raztopila v karbolni kislini. Na nje ječanje prihiteli so domačini, ki so pozvali zdravnika z zdravniške postaje, ki je nesrečnici izpral želodec ter s tem odklonil daljno nevarnost. — D. se je hotela umoriti baje zaradi žalostnih razmer v njeni obitelji.

Slovenski Svet, 14. št. od 6. t. m. ima prilogo 4 strani in naslednjo vsebino: Članek: Poraz židovske sile. — Amiens Plato (kritika). — Dve carski opomni. (Iz Rusije.) — Pesni: Lermontova v izvirniku in prevodu z latinsko in cirilico. — Pesni: Gazela Tinac. — Nasovet o slovenskih gledaliških predstavah. — Dijaski pobirki. (Uvod k zgodovinskim razpravam). — Dunajsko pismo. — Dopisi. — Ruske drobtinice. — Ogled po slovenskem svetu. — Kujževnost. — Objava: „Slovenski Svet“ se prodaja po 8 kr. št. v Trstu po večini tabakaren, kjer „Edinstv“ in pa „Internationales Zeitungs-Bureau“ (pri Borzi).

Visoka starost. Turški list „Sabah“ izhajačo v Carjemogradu, javlja da je te dni tam umrl Turk Mehmed Efendi 135 let star.

Sodnisko. Včeraj je bila pred tukajšnjim sodiščem razprava proti 21letnemu kmetu Josipu Juriču iz Lipa pri Podgradu, obtoženemu težkega telesnega poškodbovanja. Jurič se je 25. decembra min. leta zvečer v gostilni domače vasi pri igri sprl s svojim tovaršem Blažom Simčičem. Ko sta izpraznili drug na drugega vrečo najgorših psov, pograbil je Jurič kozarc in udrial z njim po glavi ubozega Blaža, da je bil le-ta ves okrvavljen. Za to junaštvu priznalo mu je sodišče v nagradu 3 meseca ječe. — 28letni kmet Ivan Brez iz Parezaga je dobil včeraj 4 meseca ječe, ker je dne 1. aprila min. leta ukradel okolo 2000 palic, ki so se šušile na polju.

Policjsko. Minolo noč so zaprli 34letnega agenta Karla R. iz Trsta, ker je syjem tovarš Jos. Vepieskemu ukradel v kavarni „Universo“ novčarko, v kateri je bilo 1 for. 80 nov. — Pekovski pomočnik Fran Kr., službojoč pri peku g. Mavrič, neverjil je svojemu gospodarju okolo 100 gld. in pobegnil. Gosp. Mavrič je to prijavil policiji. — 40 letni težak Andrej B. iz Gorice je minilo noč na lesnem trgu pretepal neko zensko. Prišlipo stražarji in ga odpeljali v zapor.

Rajnovejšo vesti.

Poletje. Danes ob 1. uru popoldne je dosegel semkaj predsednik poslanske zbornice, baron Chlumetzky.

Dunaj. Načrt, katerega je predložila vlada v poslednji seji poslanske zbornice, projektouje tekom leta 1895. zgraditjo 16 lokalnih zelenznic z državno podporo in pa 7 železniških prog brez državne podpore, vsega torej 23 lokalnih železniških prog, dolgih vključno 818,8 km. Potrebna glavnica je že zagotovljena; vse te proge bodo stale 39,58 milijonov gld.; od teh naj pokrije država 26,61, posamične dežele 53,4% in 20%, pade na interesente.

Dunaj. Ogreski ministarski predsednik baron Bannffy je bil danes dopolnude pri cesarju v avdijenciji. Govori se, da se je razpravljalo v avdijenciji o tekočih poslih posebno o načrtu za delovanje ogerskega parlamenta, posebno se zbornice magnatov, po vellkonočnih praznikih.

Dunaj. N. Fr. Pr. javlja iz Stetina, da pridi cesar Fran Josip due 3. septembra tjački, da prisostvuje vojaškim vajam nemške vojske. Nj. Vel. cesar ostane v Stetinu baje do 8. septembra.

Trgovinante brzojavke.

Pričetek. Pioner za jesen 7.07-7.09. Pioner za spomlad 1895. 6.98 do 7. — Oras za spomlad 6.10-6.12. B4 za spomlad 5.94-5.98. Koruza za maj-juni 6.62-6.63, za julij-avgust 6.68-6.77.

Pioner nova od 78. kil. f. 6.95-7.—, od 72. kil. f. 7.—7.05, od 80. kil. f. 7.05-7.10, od 81. kil. f. 7.10-7.25, od 82. kil. f. 7.15-7.20.

Lehmen 6.63-6.29, proso 6.20-6.80, rž nova 5.85-6.67.

Trž ves premenjen. Prodalo se je 10.000 metr. stot. Pioner, koruza in oves stalin. Vreme: lepo.

Praga. Nenamirani sladkor sa april f. 12.37 nova letina 12.85.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpoljitev precej f. 28.28-50. April sept. f. 29.—Concasad 29.—Cetvorin 30.—V glavah (sedihi) 30-25.

Havre. Kava Santos good average za april 92.75, za julij 93.75.

Hamburg. Santos good average za maj 77. September 76.50 decemb 74.25, teg mirem.

Dunajska borza 8. aprila 1895

	daner	vlorai
Državni dug v papirju	101.70	101.55
v srebra	101.75	101.65
Avtirska renta v zlatu	123.40	123.35
v krounah	101.55	101.45
Kreditna skojska	404.90	403.50
London 10 Lst.	122.20	122.52
Napoleoni	9.63	9.63
20 mark	11.93	11.93
100 itali. lire	46.10	46.15

Tržne cene

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

Domaci pridelki.

	Cena ob for. do for.
--	----------------------

tednih v partijah od 20 do 30 kg. po 86 do 88 n.c., v part. od 30 do 50 kg. po 84 do 86 n.c., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.1. — do f. 1.64 in v part. od 30 do 50 kg. po 86 n.c. do f. 1. — kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1.64 do 1.98 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2.20 do 2.50 sto komadov.

Kokoši po f. 1. — do 1.50 komad, piščeta po f. 1.50 do f. 1.80 par.

Krompiec navadni, na debelo po 4. — do 5. — kvintal. R. M.

Harmonium

skoraj nov z močnim podvojenim glasom ima na prohlaj

Ivan Dekleva,

nar. v Mati Pristavi p. sv. Petra, za nizko ceno.

Krojačica za možke, spojena z izdelovanjem perila za možke in ženske

A. ŠČUKA

Via Farineti TRST, št. 34, I nadst. priporoča se za vsakostavnata delna krojačica obreti za možke oblike, kakor tudi za izdelovanje perila za možke in ženske. Delo izvrši načinno po meri in cenó.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhoč piazza della Caserma.
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakostavnata angloška

kolesa (bicykle) model 1895.
Jamči se za vsako kolo 12 mesecov; klor ne zna voziti, nauči se ga brezplačno. Pošilja se na deželi in na vse graje. — Opozurja se posredno na to, da se kolesa tudi izpostavljajo proti nizki oddiskodini.

Bratje Ribarić, Izdelovalniki oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: Via Pondaressa št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2, z uhodom tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Ogloj J. hakovosti karbonina, koks, drva na metre itd. Naročbe se spremljajo tudi z dopisom.

Franjo Poček j
via Molino a Vento št. 1.
priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolišu sv. jo

TRGOVINO USNJA.

V zalogah nahaja se tudi željni in leseni žobiti, žiba in sploh vse, kar je potrebno za čivljanje, dobita se po doberi in nizki ceni vedno srečno in dober blago.

Peter Jevšeg v Trstu
ulica Caserma št. 10,

priporoča svojo pekarno, v kateri se dobiva sleherai dan sveže pecivo vsake vrsti. Ob jednem naznanju, da sprejema naročbe na izvrstne

PINCE in POTICE za velikonočne praznike.

Nic več kašija!

Balzamski petoralski prah ozdravi vsak kašelj, plužni in bronhialni katar, dobita se v olikovani lekarji PRAXMANER „Ai des Mori“ Trst, veliki try.

Poštne pošiljke izvajajo se neutegomo.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrirana zadruga z omejenim poročtvom)

Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Daje posojila na menjico in latabulacijo proti 6%, obrestim, na zastavo sredk v vrednostih papirjev po proti 5% obrestim. Od hranilnih ulog plačuje po 4% obrest.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 koron. Zadružni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obročih po 1 gld. ter zmanjša vsaki določ 10 gld.

Uradni dnevni ur:

Venki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoldne, sevalja izjemni nedelje in prazniki. Izplačuje se vsaki posojilnik